

Inhoudsopgave	pagina
1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding van het onderzoek	3
1.2 Ruimtelijke plannen en natuurwetgeving	3
2. ONDERZOEK	5
2.1 Ligging van het plangebied	5
2.2 Bronnenonderzoek	5
2.3 Gebiedsbeschrijving	7
2.4 Beschermde planten en dieren	7
3. EFFECTBESCHRIJVING	11
3.1 De ruimtelijke ingreep	11
3.2 Te verwachten effecten op beschermde soorten	11
3.3 Compenserende en mitigerende maatregelen	11
3.4 Conclusies met betrekking tot ontheffing en zorgplicht	12
4. ADVIES	13

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Voor de bouw van zes woonhuizen op het perceel van het voormalige fabrieksterrein aan de Hasselderheidelaan te gemeente Arcen en Velden, dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Ten behoeve hiervan is BRO gevraagd een 'Quick scan' van de aanwezige flora en fauna uit te voeren. Dit verkennend onderzoek geeft inzicht in de mogelijke aanwezigheid van beschermde natuurwaarden. Voorliggend rapport doet verslag van dit onderzoek.

1.2 Ruimtelijke plannen en natuurwetgeving

Beleid

De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de Natuurbeschermingswet van 1968 en 1998 (gebiedsbescherming) en de Flora- en faunawet (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese Commissie heeft aangemeld, de beschermde natuurmonumenten en de staatsnatuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek) vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten, is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Beschermingsniveaus

Sinds 22 februari jl. is een nieuwe AMvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AMvB, betekent dat het ontheffingsregime is aangepast. Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

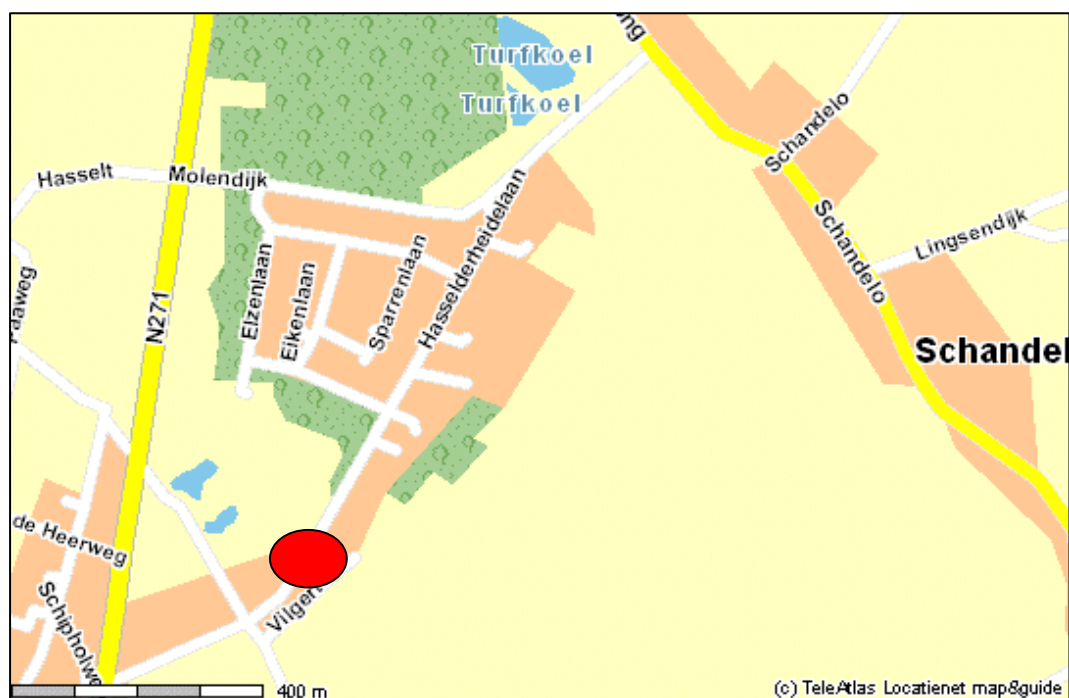
- niveau 1: een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig;
- niveau 2: een algemene vrijstelling met gedragscode voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zoals b.v. Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten. In een op te stellen gedragscode¹ moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling;
- niveau 3: streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

¹ De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

2. ONDERZOEK

2.1 Ligging van het plangebied

Het betreffende perceel aan de Hasselderheidelaan is binnen de gemeente Arcen en Velden gelegen tussen de woonkernen Vilgert en Hasselderheide. Het perceel is gelegen in km-vak 209-381.

Figuur 1: Locatie van plangebied (rood)

2.2 Bronnenonderzoek

Natuurloket geeft informatie over de verspreiding van soortgroepen per km² en of daarbij wettelijk beschermde soorten en/of soorten van de Rode Lijst voorkomen. Ook worden hier de begrenzing van de Habitat- en Vogelrichtlijngebieden weergegeven. Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het plangebied niet binnen of direct grenzend aan Habitat- of Vogelrichtlijngebieden ligt.

Foto 1: plangebied

Foto 2: plangebied

Foto 3: detail bestaande bebouwing

Foto 4: detail bestaande bebouwing

Foto 5: grens plangebied => bos

Foto 6: grens plangebied => landelijk gebied

Tabel 1: Het voorkomen van beschermde soortgroepen in de km-vak 209-381

Soortgroep	FF	H/V	RL	Volledigheid data
Vaatplanten			5	Goed
Broedvogels	1			Slecht
Amfibieën	4	1		Redelijk
Dagvlinders				Redelijk

FF = aantal beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet, H/V = Aantal beschermde soorten volgens de Habitat- of Vogelrichtlijn, RL = aantal Rode lijst soorten.

Uit tabel 1 blijkt dat Natuurloket alleen over 'redelijke' of 'goede' inventarisatiegegevens beschikt met betrekking tot de soortgroepen Vaatplanten, Amfibieën en Dagvlinders. Met betrekking tot alle overige soortgroepen zoals Zoogdieren en Vogels beschikt Natuurloket niet over 'actuele' inventarisatiegegevens, wat niet betekent dat deze soortgroepen afwezig zijn in dit km-vak.

In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) ligt het perceel in een omgeving dat is aangewezen als gebied met ontwikkelingsruimte voor landbouw en toerisme.

2.3 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen tussen de woonkernen Vilgert en Hasselderheide. Op 25 april 2005 is het plangebied bezocht. De bedoeling van dit verkennende terreinonderzoek is een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik, ecotopen, sporen van dieren, aanwezigheid van beschermde planten en de ecologische samenhang met de omgeving. Het plangebied is momenteel grotendeels verhard en bebouwd met een fabriekshal (1 laag hoog). Alleen de noord- en oostrand van het perceel zijn half- of onverhard. Het perceel is gelegen in het buitengebied en wordt omsloten door een weg (west), bosstrook (noord), agrarisch gebied (oost) en woonperceel (zuid).

2.4 Beschermde planten en dieren

Vaatplanten

Het perceel bestaat hoofdzakelijk uit verhard terrein. Alleen aan de noord- en oostzijde is het deels half- of onverhard. Op deze half- onverharde stroken groeien enkel jonge bomen en struiken. Deze bestaat hoofdzakelijk uit Berken en enkele jonge exemplaren van Brem, Den en Eik. Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat in het km-vak waarbinnen het plangebied ligt: geen waarnemingen zijn gedaan van planten welke vallen onder de bescherming van de Flora en faunawet. Wel zijn 5 soorten vaatplanten binnen dit kilometerhok waargenomen welke zijn opgenomen in de Rode Lijst. Bij het veldbezoek zijn echter geen van deze soorten aangetroffen.

Conclusie: met beschermde vaatplanten hoeft geen rekening te worden gehouden.

Grondgebonden zoogdieren

Natuurloket beschikt niet over inventarisatiegegevens van zoogdieren in de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldonderzoek zijn geen zoogdieren waargenomen. Wel zijn keutels en graafsporen gevonden welke duiden op aanwezigheid van konijnen. De gevonden holen duiden op de aanwezigheid van kleine knaagdieren. Gezien het aanwezige ecotoop betreft dit waarschijnlijk de algemeen voorkomende Veldmuis, Huisspitsmuis en/of Gewone bosspitsmuis. Gezien het aanwezige habitat, de beperkte omvang en de nabijheid van woonhuizen binnen het plangebied is de kans gering dat soorten zoogdieren aanwezig zijn die onder beschermingsniveau 2 of 3 vallen.

Conclusie: Binnen het plangebied komen naar alle waarschijnlijkheid alleen beschermde zoogdieren voor die vallen onder beschermingsniveau 1. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen en inrichting een algemene vrijstelling van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. De algehele zorgplicht ex. artikel 2 van de Flora- en faunawet blijft wel van toepassing. Met betrekking tot zoogdieren hoeft geen rekening te worden gehouden.

Vleermuizen

Het plangebied ligt op de overgang van open landelijk gebied en bosrijke percelen (dennenbos). Deze omgeving vormt een geschikt habitat voor diverse soorten vleermuizen. Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vallen daarom onder beschermingsniveau 3 (zie §1.2). De bestaande bebouwing op het perceel kan door eventueel aanwezige vleermuizen gebruikt worden als zomerverblijf. De aanwezige gaten in muren en onder het dak kunnen voor de vleermuizen dienen als in- uitvlieggaten. Om met zekerheid vast te kunnen stellen of de bestaande bebouwing wel/niet fungeert als vast rust of verblijfsplaats van vleermuizen dient een aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd. Indien dit het geval is zal het aanvullend onderzoek tevens uitwijzen welke soort(en) zich huisvest(en) in het pand.

Broed en watervogels

Tijdens het veldbezoek zijn enkele veel voorkomende zangvogels als koolmees en merel waargenomen. Uit de provinciale website met natuurgegevens blijkt dat in 2004 een zwarte roodstaart is waargenomen. Tevens blijkt uit deze site dat in de directe omgeving van het plangebied de 'Rode Lijst soorten' Kneu en Patrijs zijn waargenomen. Door afwezigheid van geschikt habitat, in de vorm van verruigt landbouwgebied, biedt het plangebied geen geschikt habitat voor deze soorten. Binnen het plangebied is geen geschikt habitat voor watervogels aanwezig door het ontbreken van oppervlaktewater.

Conclusie: Met watervogels hoeft geen rekening te worden gehouden, maar er dient tijdens de werkzaamheden wel rekening te worden gehouden met eventueel aanwezige broedvogels in de opgaande beplanting.

Amfibieën reptielen en vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat binnen het km-vak 209-381 vier soorten amfibieën welke worden beschermd door de Flora en faunawet. Eén van deze soorten is tevens opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Gezien het aanwezige ecotoop en afwezigheid van oppervlaktewater biedt het plangebied geen geschikt habitat voor amfibieën en vissen.

Conclusie: Met beschermde amfibieën reptielen of vissen hoeft door het ontbreken van geschikt habitat voor deze soorten geen rekening te worden gehouden.

Libellen, dagvlinders en bijzonder soorten ongewervelde dieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat in het km-vak waarbinnen het plangebied ligt: geen waarnemingen zijn gedaan van dagvlinders welke vallen onder de bescherming van de Flora en faunawet. Van de overige diergroepen beschikt het Natuurloket niet over geschikte inventarisatiegegevens. Libellen stellen echter specifieke milieueisen, zoals aanwezigheid van oppervlaktewater. Bijzondere ongewervelde dieren, zoals beschermde slakkensoorten stellen hoge en specifieke eisen aan het milieu. De (specifieke) leefomstandigheden van deze soortengroepen zijn niet aanwezig binnen het plangebied zodat vrijwel uitgesloten kan worden dat beschermde soorten uit de diergroepen in het plangebied voorkomen.

Conclusie: Binnen het plangebied komen geen beschermde dagvlinders, libellen of ongewervelde dieren voor. Met betrekking tot deze soortengroepen hoeft geen bijzondere rekening te worden gehouden.

Samenvattend

De toetsing van de te verwachten effecten moet worden uitgevoerd voor de soortgroep broedvogels en vleermuizen. De algehele zorgplicht ex. Artikel 2 van de Flora- en faunawet is naast broedvogels ook van toepassing op de aanwezige zoogdieren.

3. EFFECTBESCHRIJVING

3.1 De ruimtelijke ingreep

De functiewijziging van bebouwd perceel met industriële functie naar een perceel met nieuwe bebouwing in de vorm van woonhuizen gaat gepaard met de volgende werkzaamheden:

- sloop van de bestaande bebouwing;
- bouwrijp maken van het gebied door afgraven van de toplaag en aanbrengen van de bouwlaag;
- graven van geulen ed. voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van een woning.

3.2 Te verwachten effecten op beschermde soorten

Broedvogels

De aanwezige verruigde vegetatie en opgaande beplanting binnen het plangebied kunnen mogelijk nestgelegenheid bieden voor enkele broedvogelsoorten. Indien deze struiken en ruigten verwijderd worden zullen ook nest en rustgelegenheden voor deze broedvogels verdwijnen.

Vleermuizen

De huidige bebouwing op het perceel wordt mogelijk door vleermuizen gebruikt als zomerverblijf. Bij sloop van deze bebouwing verdwijnen mogelijk vaste rust of verblijfsplaatsen welke door vleermuizen in de zomer worden gebruikt.

3.3 Compenserende en mitigerende maatregelen

Om te voorkomen dat nestplaatsen van broedvogels worden vernietigd dient de aanwezige ruigte en andere opgaande beplanting voor aanvang van het broedseizoen (begin maart) te worden verwijderd. Op deze wijze kan voorkomen worden dat broedvogels hier hun nesten gaan bouwen. Wanneer vogels zich eenmaal hebben genesteld kunnen de ruigten of struweel pas na het broedseizoen (september) verwijderd worden. Buiten het broedseizoen zijn de aanwezige vogelsoorten voldoende mobiel om zich bij verstoring te verplaatsen naar geschikt habitat dat in de directe omgeving aanwezig is.

Om een passend compensatie- mitigatieplan op te stellen voor eventueel aanwezige vleermuizen dient aanvullend onderzoek eerst uit te wijzen: of de bestaande bebouwing fungeert als vaste rust- of verblijfsplaats, voor welke soort(en) het gebouw dient als vaste rust- of verblijfsplaats. Aan de hand van deze gegevens kan een soortspecifiek compensatie- mitigatieplan worden opgesteld.

3.4 Conclusies met betrekking tot ontheffing en zorgplicht

Alle in Nederland voorkomende vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vallen daarom onder beschermingsniveau 3 (zie §1.2). Zolang er geen aanvullend onderzoek heeft plaatsgevonden dient rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Voor het verstoren of vernietigen van vaste rust- of verblijfsplaatsen van deze soorten dient ontheffing ex. Art. 75 van de Flora en faunawet aangevraagd te worden. Bij deze aanvraag zal een soortspecifiek compensatie – mitigatieplan moeten worden gevoegd. Met betrekking tot alle overige soortgroepen en inachtneming van de in paragraaf 3.3 genoemde maatregel vindt geen overtreding van de Flora- en faunawet plaats. Het is dan ook niet noodzakelijk soortgroepen anders dan vleermuizen een ontheffing ex. art. 75 van Flora- en faunawet aan te vragen. Wel is ten aller tijden de algemene zorgplicht ex. artikel 2 van de Flora- en faunawet van toepassing. Dit houdt in dat handelingen die niet noodzakelijk verband houden met het beoogde doel, maar nadelig zijn voor de flora en fauna achterwege moeten blijven.

4. ADVIES

Onderzoek naar het voorkomen en determineren van vleermuizen op deze locatie kan het beste worden uitgevoerd gedurende de zomermaanden. Om deze reden adviseren wij u tijdig rekening te houden met het inplannen van een eventueel vervolgonderzoek. BRO kan dit onderzoek voor u uitvoeren. Indien u dit wenst, brengen wij hiervoor graag een offerte bij u uit.

**Verkennd Flora- en
faunaonderzoek t.b.v.
woningbouwlocatie
"Hasselderheidelaan" te
gemeente Arcen en Velden**

adviseurs in
ruimtelijke ordening
economie en
milieu

Postbus 68 5260 AB Vught
Taalstraat 36 Vught
www.bro.nl

telefoon 073 658 90 40

fax 073 656 16 65

e-mail: vught@bro.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s): Bouwbedrijf Volleberg

Titel rapport: Verkennend Flora- en faunaonderzoek t.b.v. woningbouwlocatie "Hasselderheide-
laan" te gemeente Arcen en Velden

Rapporttype: Concept

Rapportnummer: 151X00048.023368_2

Datum: 18 mei 2005

Concept:

Voorontwerp:

Ontwerp:

Vaststelling:

Contactpersoon
opdrachtgever(s): Dhr. F. Volleberg

Projectteam BRO: Jan Willem Burgmans, René Verburg

Trefwoorden: Flora- en faunawet, natuuronderzoek

Beknopte inhoud: Uit verkennend onderzoek is gebleken dat mogelijk vleermuizen huisvesten bin-
nen het plangebied. Voor deze soort is ontheffing ex. art. 75 FF-wet noodzakelijk.
M.b.t. overige soorten is geen ontheffing noodzakelijk.